

Gładysz, Monika / Kokowski, Andrzej

Badania ratownicze wschodniej części stanowiska nr 2 w Drażgowie (Kolonii), woj. lubelskie

---

Archeologia Polski Środkowowschodniej 2, 124-126

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MONIKA GŁADYSZ, ANDRZEJ KOKOWSKI

BADANIA RATOWNICZE WSCHODNIEJ CZĘŚCI STANOWISKA NR 2 W DRAŻGOWIE (KOLONII), WOJ. LUBELSKIE

Pierwsze badania na osadzie utożsamianej ze stanowiskiem nr 2 w Drażgowie prowadzono w roku 1989. Doręczyły one przede wszystkim obiektów i materiałów datowanych na okres rzymski. Pracami archeologicznymi objęto wówczas południową część pola ornego przylegającego do krawędzi starego koryta Wieprza, rozciągającego się w kierunku północnym dokładnie na przeciw stan. 1 (A. Kokowski, A. Reszczyńska, E. Roman 1997). Wykopy usytuowano na widocznych w tym miejscu po orce ciemnych plamach stropów obiektów. Mniejsze wykopy sytuowano po północnej stronie wykopów zasadniczych, w miejscach manifestujących się czarnym przebarwieniem naruszonych palenisk. Okazało się, że w ten sposób określono jednocześnie północną granicę zasięgu osady. Jej południowa część została zniszczona przez podmywający brzegi Wieprz. Założono również wykop przy obecnej krawędzi koryta tej rzeki, nieznacznie na zachód od wykopu głównego, jak również przy zachodniej między pola, na którym prowadzono zasadnicze badania, gdzie zaobserwowano wcześniej wyorane kamienie. W tym czasie wyeksplorowano też półziemiankę widoczną w skarpiu koryta rzeki, kilkadziesiąt metrów dalej na wschód od tych wykopów. Nadano temu miejscu nowy numer stanowiska - 3 (C. Castagne, A. Kokowski 1989). Prowadzone później prace wykazały jednak, iż jest to z całą pewnością jedno i to samo stanowisko archeologiczne.

Dotychczas opublikowano w całości materiał zabytkowy sprzed okresu rzymskiego (A. Kokowski 1991), informacje o pojedynczych zabytkach z rzymskiej części osady (A. Kokowski 1995, s. 123) oraz sprawozdania sezonowe z badań (A. Kokowski 1989).

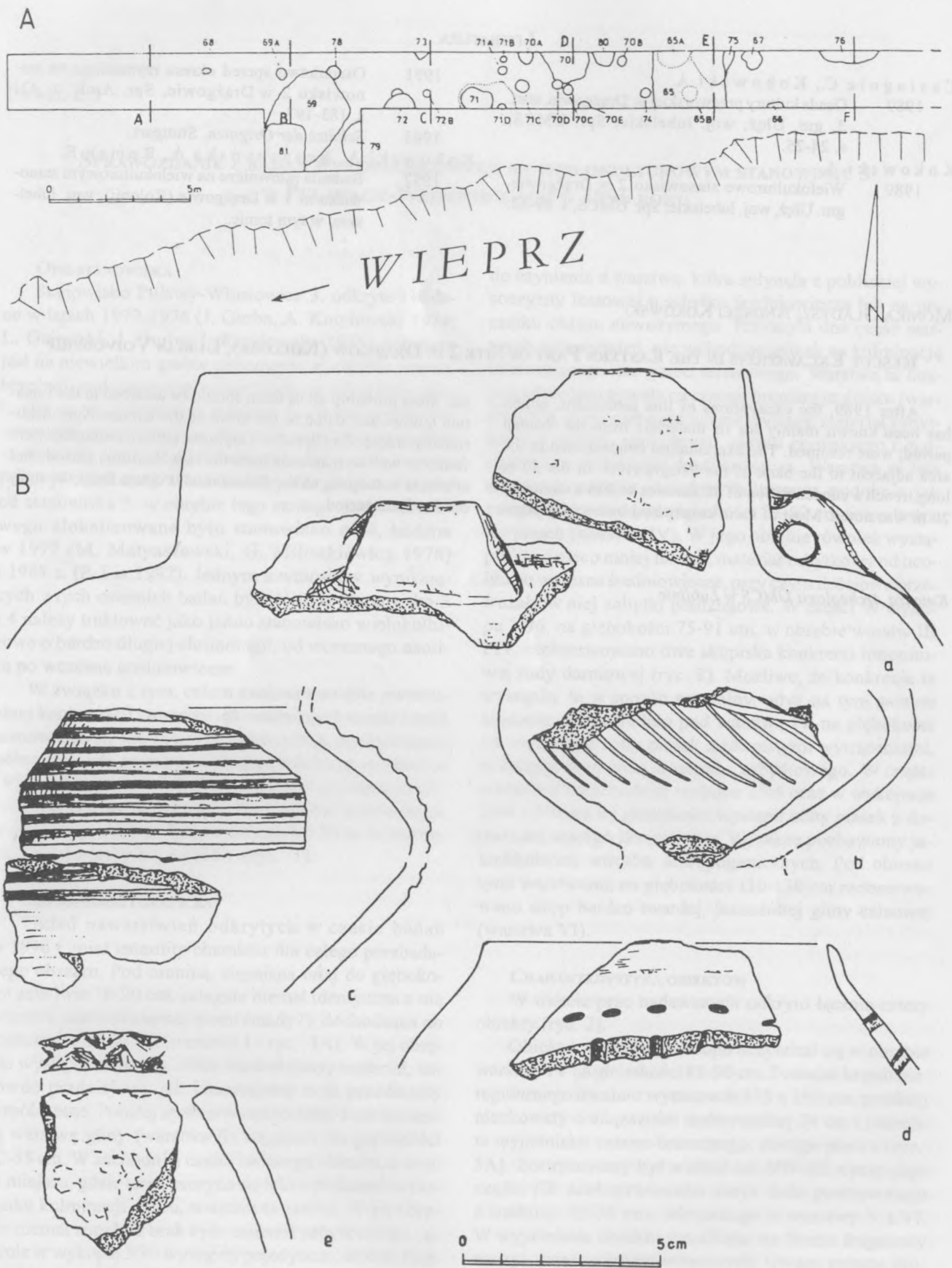
W trakcie badań powierzchniowych AZP, wykonywanych wiosną 1996 roku, stwierdzono zagrożenie południowo-wschodniej części stanowiska, przylegającej do intensywnie podmywanego zakola koryta Wieprza. W skarpiu rzeki widoczna była warstwa kulturowa i niewielkie obiekty o charakterze dołków postępujących. Decyzją Inspektora Archeologicznego PSOZ w Lublinie postanowiono fragment ten zabezpieczyć, wykonując badania wzdłuż zagrożonego odcinka. Badania miały również ustalić wschodni zasięg osady z okresu rzymskiego. W tym celu wytyczono wykop o wymiarach 50 x 2 m na działkach o numerach: 254 i 255.

W sumie badaniami objęto (uwzględniając poszerzenia (powierzchnię około 120 m². Odkryto łącznie 30 obiektów, które koncentrowały się na odcinku wykopu długości 20 m (ryc. 1A). Siedemnaście z zadokumentowanych

obiektów stanowiły ślady po słupach, nie zawierające z zasady, oprócz fragmentów polepy, materiału zabytkowego pozwalającego na określenie ich chronologii. Odnotowano również ślad po jednym palenisku z nieregularnym „brukiem” kamiennym (obiekt 66), jak również różnej wielkości jamy. Najciekawszymi okazały się pozostałości po dużych obiektach o numerach 65 i 69. Pierwszy z nich zmanifestował się w stropie jako zwalisko bryłek silnie rozdrobnionej polepy wymieszanych ze spalenizną, szerokości około 3 m, z obu stron wchodzące w profile wykopu. Przykrywało ono dwie jamy i jeden ślad po słupie. Na podstawie fragmentów naczyń z obiektu 65A (ryc. 1B: c-d) można przypisać go kulturze łużyckiej.

Nie mniej interesujący był drugi z obiektów. Pod humusem rysował się on w postaci rozległego, regularnego rombu o wymiarach 4 x 2 m, skierowanego dłuższą osią na N. Górne nawarstwienia stanowiła silnie przepalona i rozdrobniona polepa. Na głębokości 100 cm okazało się, że jest to niezwykle regularna prostokątna jama ze ściętymi narożnikami, o wymiarach 200 x 110 cm usytuowana dokładnie na osi N-S. Spąg obiektu osiągnięto na głębokości 135 cm. Jego wypełnienie stanowią odwrotnie stożkowato ułożone warstwy intensywnej spalenizny, z których najniższa stanowi rumowisko „płyty” polepy o grubości około 2-3 cm, z odciskami niewielkich elementów konstrukcji drewnianej. Nad nią, a zasadniczo wypełnienie stożkowatego leja, które uczyniła zawałona konstrukcja gliniana (dachu?), wypełniała intensywna spalenizna. W obrębie jamy znaleziono bardzo drobne fragmenty ceramiki i jeden duży fragment brzośca naczynia kultury łużyckiej. Funkcja jamy jest trudna do określenia. Wyróżniała się ona bardzo solidną konstrukcją powstałą przy użyciu dużej ilości glinianej polepy. Wydaje się nadto iż wszystkie pozostałe obiekty można przypisać kulturze łużyckiej.

W warstwie kulturowej znaleziono ponadto materiały kultury amfor kulistych (ryc. 1B: a), fragmenty naczyń ze schyłkowego okresu epoki neolitu, w tym fragment sita (ryc. 1B: d) o technologii grupy IIC materiałów schyłkowo neolitycznych wyróżnionych dla tego stanowiska (A. Kokowski 1991, s. 184) oraz części naczyń kultury pomorskiej (ryc. 1B: e). Kultura łużycka nie była dotąd odnotowana na stanowisku nr 2, a tak duże nagromadzenie obiektów z nią związanych pozwala domyślać się istnienia przynajmniej jednego obejścia gospodarskiego, z którego znaczna część z całą pewnością została zniszczona przez Wieprz.

Ryc. 1. Drażgów, stan. 2. A - plan sytuacyjny obiektów w wykopie. B - wybór fragmentów naczyń z wykopu (a-b, e) i obiektu nr 65 (c-d).

LITERATURA

Castagnie C., Kokowski A.	1991	Osadnictwo sprzed okresu rzymskiego na stanowisku 2 w Drażgowie, Spr. Arch., t. 43, s. 183-197.
1989 Osada kultury przeworskiej w Drażgowie, stan. 3, gm. Ułęż, woj. lubelskie, Spr. UMCS, s. 24-25.		
Kokowski A.	1995	<i>Schätze der Ostgoten</i> , Stuttgart.
1989 Wielokulturowe stanowisko 2 w Drażgowie, gm. Ułęż, woj. lubelskie, Spr. UMCS, s. 29-32.	Kokowski A., Reszczyńska A., Roman E.	1997 Badania ratownicze na wielokulturowym stanowisku nr 1 w Drażgowie (Kolonii), woj. lubelskie, w tym tomie.

MONIKA GŁADYSZ, ANDRZEJ KOKOWSKI

RESCUE EXCAVATIONS IN THE EASTERN PART OF SITE 2 IN DRAŻGÓW (KOLONIA), LUBLIN VOIVODSHIP

After 1989, the excavations of this settlement, which has been known mainly for its materials from the Roman period, were resumed. The examination concentrated in the area adjacent to the bank of the Wieprz river. In the 50 m long trench a concentration of 30 features within a stretch of 20 m was noted. Most of them constituted traces of postho-

les. Most probably all of them should be ascribed to the Lusatian culture and dated to the close of the Bronze Age. Additionally, traces of a Globular Amphorae culture settlement were found as well as materials from the late Neolithic period, and artefacts belonging to the Pomeranian culture from the middle La-Tene period.

Katedra Archeologii UMCS w Lublinie

